

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w osobie Przewodniczącego: SSO Zbigniewa Ciechanowicza

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko E. U.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 15 lipca 2014 r. wydanego w sprawie III NC 3979/13

postanawia:

I. zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nakazuje (...) zwrot kwoty 22 (dwudziestu dwóch) złotych i 50 (pięćdziesięciu) groszy na rzecz powoda(...) (...) we W. tytułem różnicy między opłatą pobraną od strony, a opłatą należną,

II. zasądza od pozwanej E. U. na rzecz powoda(...) (...) we W. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2014 r., Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił wniosek powoda o zwrot trzech czwartych opłaty od pozwu w postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 1654,12 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu według norm przepisanych. Powód, zgodnie z treścią przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity z 2010 roku (...) ze zmianami), uiszczył opłatę od pozwu w kwocie 30 złotych. W uwzględnieniu żądania pozwu Sąd wydał w dniu 20 lutego 2014 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Nakaz zapłaty uprawomocnił się w dniu 20 lutego 2014 roku. Pismem z dnia 3 lipca 2014 roku powód, powołując się na treść przepisu art. 79 ust. 1 pkt 2 litera c) ustawy o kosztach sądowych wniósł o zwrot trzech czwartych opłaty od pozwu. Zgodnie z treścią przepisu art. 79 ust. 1 pkt 2 litera c) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd z urzędu zwraca stronie trzy czwarte uiszczonej opłaty pozwu w postępowaniu upominawczym, jeżeli uprawomocnił się nakaz zapłaty. Sąd Rejonowy wskazał, że nie podziela poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia (...) i stoi na stanowisku, że zwrot trzech czwartych opłaty od pozwu nie dotyczy sytuacji, w której w postępowaniu uproszczonym opłata ta jest równa opłacie podstawowej i wynosi 30 złotych. Niezbędne koszty sądowe (w ramach kosztów procesu) wynoszą tyle, ile strona musi zapłacić, aby sprawie został nadany bieg - sąd nie podejmie bowiem żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata, o czym stanowi art. 126⁽²⁾ § 1 k.p.c. W obecnym stanie prawnym nie ma przypadku, w którym należna opłata od pozwu wynosiłaby mniej niż 30 złotych, a tym samym wołą ustawodawcy jest, by w każdym procesie cywilnym została uiszczona na rzecz (...) opłata w co najmniej w takiej wysokości, a więc przepisy o kosztach sądowych w postępowaniu uproszczonym stanowią *lex specialis* do art. 79 ust. 1 pkt 2 litera c) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W sprawach podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, w których opłata od pozwu wynosi 30 złotych, przepis dotyczący zwrotu trzech czwartych opłaty od pozwu nie ma zastosowania, a zatem wydając nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sąd zobligowany jest

do zasądzenia na rzecz powódki w ramach kosztów procesu, opłaty od pozwu w pełnej wysokości, tj. 30 złotych. W nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 5 grudnia 2013 roku Sąd przyznał stronie powodowej od pozwanego całą uiszczoną opłatę od pozwu w kwocie 30 złotych. Orzeczenie takiej treści uprawomocniło się i obecnie, nawet gdyby Sąd stał na stanowisku, że zwrot trzech czwartych opłaty jest uzasadniony, nie ma prawnych możliwości zmiany nakazu zapłaty w tym zakresie, ponieważ wymagałoby to zmiany orzeczenia o kosztach sądowych zawartego w nakazie zapłaty. Uwzględnienie zaś wniosku powoda o zwrot opłaty od pozwu, prowadziłoby do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda. Powód ma możliwość wyegzekwowania całej opłaty od pozwu od strony pozwanego. Jeżeli powód uważa, że rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w przedmiotowym nakazie zapłaty zapadło z naruszeniem przepisu art. 79 ust. 1 pkt litera c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych winien zaskarżyć nakaz zapłaty w tej części we właściwym trybie.

Na powyższe postanowienie powód złożył zażalenie, w którym zaskarżył postanowienie w całości i wniósł o jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku o zwrot $\frac{3}{4}$ opłaty, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd z urzędu zwraca stronie trzy czwarte uiszczonej opłaty od pozwu w postępowaniu upominawczym, jeżeli uprawomocnił się nakaz zapłaty. Skarżący dodał, iż zwrot części opłaty jest należny niezależnie od tego czy efektywnie pobrana opłata będzie niższa bądź równa opłacie podstawowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda było zasadne.

Zgodnie z treścią art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, (...) ze zm.), Sąd z urzędu zwraca stronie trzy czwarte uiszczonej opłaty od pozwu w postępowaniu upominawczym, jeżeli uprawomocnił się nakaz zapłaty. Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu wyraził pogląd oparty na treści art. 20 ust. 1 ww. ustawy, iż opłata sądowa nie może wynosić mniej niż 30 zł, zatem jej zwrot uchybiający tej regule nie jest dopuszczalny.

Pogląd ten został jednakże zakwestionowany w uchwale Sądu Najwyższego z dnia (...). W orzeczeniu tym podniesiono, iż w razie uprawomocnienia się nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym sąd zwraca stronie trzy czwarte opłaty od pozwu także wówczas, gdy uiszczona opłata odpowiada wysokością opłacie podstawowej. Sąd Najwyższy argumentuje w uzasadnieniu uchwały, iż „mającą pierwszeństwo na gruncie u.k.s.c. wykładnia językowa przepisów o zwrocie opłaty nie daje podstaw do wniosku, że określona ułamkiem kwota zwracanej opłaty jest w jakiś sposób limitowana. Przepis art. 79 u.k.s.c. jednoznacznie nakazuje zwrócić: całość, trzy czwarte, bądź połowę uiszczonej w konkretnym przypadku opłaty. W przeciwieństwie do art. 20 ust. 1 u.k.s.c., dotyczącego wysokości należnej opłaty, przepis art. 79 u.k.s.c. traktujący o zwrocie uiszczonych opłat nie zawiera jednak zastrzeżenia, że pozostała w kasie sądu po zwrocie opłaty kwota nie może wynosić mniej niż 30 zł. Odmienne stanowisko, warunkujące zwrot opłaty od pozostawienia na rachunku sądu minimalnej kwoty 30 zł, kolidowałoby nie tylko z jego brzmieniem, lecz nie znajdowałoby także uzasadnienia celowościowego. Przedstawione wcześniej racje, stojące za nakazem zwrotu opłaty są bowiem niezależne od wartości przedmiotu sporu.”

Sąd Okręgowy podziela wyrażone w przytoczonej uchwale poglądy i jednocześnie zgadza się ze stanowiskiem wyartykułowanych w identycznej sprawie również przez Sąd Okręgowy w Szczecinie uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 września 2014 r. w sprawie II Cz 1629/14, iż nałożenie na stronę postępowania sądowego jakichkolwiek danin publicznych, jakimi bez wątpienia są także opłaty sądowe, wymaga wyraźnej regulacji ustawowej i nie można obowiązków fiskalnych wyinterpretowywać w sposób niekorzystny dla obciążonych, jako dorozumianych, lub jako wynikających z kolidujących ze sobą norm prawnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oparł orzeczenie reformatoryjne z pkt I sentencji na treści art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, zaś rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zawarte w pkt II postanowienia o

treść przepisu art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, mając na uwadze, iż na koszty procesu należne stronie powodowej złożyła się opłata sądowa od zażalenia w kwocie 30 zł i wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 60 zł.

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

3) (...)

(...)